

Книга мого життя

**Давно відпрацювалося 40 років на Рівненському льонокомбінаті.
5-го квітня Василю Дмитровичу Пашковцю виповнюється 80 років.
З цим ми його й вітаємо.**

Життя моє, життя...

Життя не передбачиш, як зміст непрочитаної книги. Воно диктує свої закони, вимагає їм підпорядковуватися. Кожен хоче, щоб у житті було все якнайкраще, а воно – як вийде, як поверне доля. Отож і у Василя Дмитровича були свої мрії та плани на життя. Але... Якби ж не оте але!

Василь Пашковець народився в селі Воронів Гоцманського району у звичайній селянській родині. Батько – Дмитро Северинович, займався столярством, робив вози та упряж для коней. Ця робота була необхідна у селі. Мама – Марія Йосипівна, була домогосподаркою. На її плечі лягала вся домашня робота, виховання п'ятерої дітей та домашнє господарство. А як же у селі без худоби? Тому тримали корову, коня, свиней, птицю, мали город. Усьому слід було дати лад. Хата, у якій жила сім'я, була дерев'яною, під стріхою. У ній була лише одна кімната, кухня та сіни. Біля хати був невеликий садок, у котрому росло багато слив. А у дворі росла висока сосна, стояла як вартовий. Біля хати завжди цвіли розмаїті квіти, переважали жоржини. Вони завжди зацвітали, коли діти йшли до школи. А школа у селі була лише початкова, бо село невелике.

Згадує ті далекі роки Василь Дмитрович:

– Я навчався у початковій школі. Після її закінчення пішов вчитися у село Сінне. Там закінчив семирічку. Мені подобалося навчатися і я хотів продовжувати навчання. Хотів стати продавцем і тому поступив у торгово-кооперативну школу м.Рівне. У вільний час біля батька спостерігав за його роботою. А через деякий час перейняв у нього досвід, бо знав що ця робота завжди буде потрібна.

Заняття у торгово-кооперативній школі відбувалися на базі школи №8. Я провчився там півроку. І за мною прийшли, забрали з занять і відвезли у село Тучин,

Василь Пашковець у роботі...

Змагання з цивільної оборони

нися сам, злякався і випав із човна у

Поворот долі

якісно, щоб не затримувати роботу основних цехів. Керував паросиловим цехом В'ячеслав Андрійович Крупельницький. Працівники були забезпечені спецодягом. Виділялося спецхарчування (молоко), у їдальні харчувалися за талонами. Там завжди були свіжі овочі. Знавець тепличної справи – Михайло Герасимович Мукомольць – не тільки вирощував для їдальні огірки, помідори, лимони, а й чудові квіти. Яка краса була, коли розцвітали кали та троянди! І тут не обходилися без послуг паросилового цеху, оскільки потрібно було пропарювати ґрунт і підігрівати воду.

Василь Пашковець і у вихідні та святкові дні пропадав на роботі. Вони працювали з товаришами на тих ділянках, на котрих не можна було працювати у робочі дні. Ветеран праці льонокомбінату Василь Дмитрович був великим раціоналізатором на виробництві. Отримував нагороди, подяки, грошові премії. Його раціоналізаторські пропозиції мали застосування, давали економію. Ця робота дуже йому подобалася і він працював над собою, а в кінцевому результаті у вигрaші

її закінчення пішов вчитися у село Синьє. Там закінчив семирічку. Мені подобалося навчатися і я хотів продовжувати навчання. Хотів стати продавцем і тому поступив у торгово-кооперативну школу м.Рівне. У вільний час біля батька спостерігав за його роботою. А через деякий час перейняв у нього досвід, бо знав що ця робота завжди буде потрібна.

Заняття у торгово-кооперативній школі відбувалися на базі школи №8. Я провчився там півроку. І за мною прийшли, забрали з занять і відвезли у село Тучин, там був збірний пункт. Звідти всю сім'ю на поїзді відправили в Іркутську область, Усольє-Сибірський район на лісозаготівлі. Батька ж – у в'язницю міста Дніпропетровська. Сім'ю визнали куркулями.

Йшов 1951 рік. Родина проживала у суровому холодному Сибірі. Коли їх привезли туди, житла не було, то розмістили всіх у приміщенні ідальни. На підлогу настелили моху, соломи і на такій підстилці спали. Жили так більше двох тижнів. Серед вивезених були люди різних національностей: поляки, білоруси, українці, литовці й ін. Литовці займалися будівництвом. Коли завершили будівництво двохповерхового будинку, то у одній із квартир поселилася сім'я Пашковців. Харчами забезпечував ліспромгосп. Хліб давали безкоштовно, але потім вираховували з зарплати. Через деякий час побудували свою невеличку пекарню, вона всіх забезпечувала хлібом. Роботи були тяжкими, особливо для жінок, але не було де діватися.

Продовжує Василь Дмитрович:

– Я працював у Широкопадському ліспромгоспі, треста «Востсибгосп», спочатку робітником; потім кондуктором, помічником машиніста і машиністом. Закінчив курси машиністів. Працював я на вузькоколіїці. Її (вузькоколіїчку) використовували для підвозу паровозом дерева до річки. Ліс заготовляли за відповідним метражем – 4,5, 5,5 і 6,5 метра, складали штабелями. Потім грузили у вагони і паровозом підвозили до ріки Оди, по якій сплавляли деревину. На сплаві працювало дуже багато людей. Робота була важка і небезпечна.

– Пам'ятається один українець – Трифон Коломійчук, – продовжує свою розповідь пан Василь. – Він був майстром на всі руки. Він налагодив виробництво цегли, бо слід було якось обігріватися. Ми розпочали робити груби. Саме життя диктувало що робити. Наша мама працювала на цьому примітивному підприємстві з виробництва цегли. Усі були зайняті роботою, крім найменшого брата. Він одного разу пішов із дітьми на річку кататися на човні. Але в якусь мить опи-

Змагання з цивільної оборони

нівся сам, злякався і випав із човна у воду. Люди побачили, стали кричати. Я в той час порався біля вагона, почув крик і кинувся до річки. Ледве вдалося його врятувати. Пізніше вже нікуди його не відпускав. Діти ходили там до школи. На території була своя школа.

Отак родина нізачо була вивезена і по-невір'ялася у світ. Але як кажуть: Бог не без милості. Батько страждав у в'язниці, хвилювався за дітей та дружину. І тут одного разу потрапляє до в'язниці дільничний міліціонер із Рівненщини. Він познайомився з батьком і розповів йому через кого вони потрапили на виселення. Тоді Дмитро Северинович почав писати в усі інстанції, щоб переглянули справу. Переписка була тривалою, але увінчалася успіхом. Його випустили з в'язниці. Тоді він поїхав до сім'ї в Сибір. Розшукує і забирає на Україну. За чотири роки перебування на Сибірі, вже не було куди повертатися. Хату у Вороновиці розібрали й використали для будівництва школи у сусідньому селі Малинівці. На місці їхнього обійстя зараз поле, навіть немає ніякої помітки, що там жила сім'я, яка безвинно потерпіла.

Через деякий час реабілітована сім'я повернулася на Україну зі збленою душею. Не було де жити, то пішли до дідуся з бабусею. А коли тато влаштувався столяром при домоуправі у місті Рівному, то сім'я переїхала у місто. Дмитру Севериновичу через деякий час виділили так званий фінський будинок. На цьому по-невір'яння родини Пашковець закінчилися. Але думки про те, що вони безневинно перенесли поневір'яння, йшли з ними через усе свідоме життя. Таке не забувається, як і випадок на вузькоколіїці:

– Була сира погода, йшов дощ, я чіплав вагон до паровоза, – розповідає Василь Дмитрович. – У той момент вдарилась кульова блискавка і вогонь покотився по вузькоколіїці. Потім увійшла у дерево, що росло поруч, розколовши його навпіл.

Зараз, будучи на пенсії, часу у Василя Пашковця вистачає, і він час від часу гортає книгу життя, складного, але береженого Богом.

Поворот долі

Доля вказала свій шлях Василю Дмитровичу. Повернення у рідний край не було забанкою, а покликом душі для родини. Слід було розпочинати вчитися. Молодий хлопець поєднує роботу й навчання. Спочатку працював на різних підприємствах, а у 1963 році прийшов на льонокомбінат. Працював слюсарем з ремонту обладнання паротеплового цеху. Мав 4-й розряд, пізніше 6-й.

Під час навчання у заочно-вечірній школі, він познайомився з прекрасною дівчиною-полтавчанкою, яка в подальшому стала його дружиною. Далі навчання у текстильному технікумі. Зінаїда Іванівна закінчила торговий технікум. Працювали, трудилися, виховували двоє дітей. Зараз діти вже мають свої сім'ї. У них, на щастя, інший життєвий шлях.

Повернемося до рідного льонокомбінату. Його будівництво було нелегким. Усі сили й уміння були направлені на його будівництво. Готували вісімнадцятиметрові бетонні перекриття. Від паровоза подавали пар і так пропарювали бетон. На цій ділянці роботи теж працював Василь Дмитрович. Але де б він не працював, до роботи відносився серйозно і з сумлінням. Став майстром, потім старшим майстром. Паросиловий цех був одним із непростих і відповідальних ділянок роботи льонокомбінату. Ним забезпечувалося водо- та паропостачання, підігрів води для побутових потреб, готували розчин для шліхтувальних та фарбувальних машин. Працювали у три зміни. У кожній зміні було по шестеро осіб чергових слюсарів. Вони слідували за постачанням тепла, пари, розподілом по цехах.

– У підпорядкуванні майстра паросилового цеху було осіб 30, – розповідає пан Василь. – Вони займалися ремонтом обладнання, засувки, насосів, трубопроводів, бойлерів та ін. Деталі, які вийшли з ладу, замінювали новими. У нас були свої токарі. Вони точили деталі, і у нас завжди був необхідний резерв деталей. Роботу слід було виконувати справно, швидко і

паросилового цеху, оскільки потрібно було пропарювати ґрунт і підігрівати воду.

Василь Пашковець і у вихідні та святкові дні пропадав на роботі. Вони працювали з товаришами на тих ділянках, на котрих не можна було працювати у робочі дні. Ветеран праці льонокомбінату Василь Дмитрович був великим раціоналізатором на виробництві. Отримував нагороди, подяки, грошові премії. Його раціоналізаторські пропозиції мали застосування, давали економію. Ця робота дуже йому подобалася і він працював над собою, а в кінцевому результаті у вигащі були всі.

Праця, сім'я, друзі і вірна турботлива дружина заповнили його душу. Примусили забути все гірке минуле далекої юності і радіти кожному прожитому дню.

Свято у ювіляра

5 квітня у Василя Дмитровича ювілей. Доля відспівала 80 років. Це гарний вік. Він ще відносно активний. Правда ніде вже з дому не виходить, болять ноги. Помічницею у всьому є Зінаїда Іванівна. Вони усе подружнє життя розуміли одне одного, любили й шанували. А тепер удвох і старість нестрашна. Їм добре у парі. Разом гортають сторінки книги спільного життя. Згадують, сміються, а інколи й сплакнуть. Але й без цього не буває. На те Бог дарував життя. Нехай воно у парі це буде довгим, нехай небеса почують ці слова і подарують їм 100-літній ювілей.

– А що Ви самі хотіли б? – запитує.

– Хотів би почути, що льонокомбінат відродився і про нього знають усі. Це для мене було б великою радістю, адже я віддав самого себе йому сповна.

Лариса ГЛОВАЦЬКА

У минулому номері газети №13 (66) від 29 березня 2013 року у статті «Спогади далекі та близькі» на 9 сторінці у другій колонці в останньому абзаці допущено помилку у реченні: «Згадуються помічники майстрів: А.Г.Копишев, Є.П.Петровський, П.Харчук; прибиральниці: Євгенія Дубнюк, Ганна Омельчук, Євгенія Радесюк, Антоніна Ковальчук, М.А.Громік...» слід читати – «...прядильниці: Євгенія Дубнюк, Ганна Омельчук, Євгенія Радесюк, Антоніна Ковальчук, М.А.Громік...»